

Kaj prinaša novela zakona o upravnem postopku

Dne 6. 11. 2025 je bil v Uradnem listu RS št. 85/25 objavljen **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP-I)**, ki je začel veljati 7. 2. 2026. Novela Zakona o splošnem upravnem postopku naj bi predvidoma omogočila učinkovitejše in hitrejše upravne postopke. Dostopna je na spletni povezavi <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO9143>. Novela naj bi optimizirala procesna pravila, administrativno razbremenila organe in stranke ter povečala obseg elektronske komunikacije. Med drugim spreminja določbe zakona glede vlaganja vlog po pošti, na novo ureja načine vročanja v upravnem postopku, uzakonja izdajo informativne odločbe in odločbe brez obrazložitve ter določa možnost odpovedi pravici do pritožbe in pravici do sodnega varstva. S tem se upravni postopki prilagajajo digitalni dobi – postopki bodo hitrejši, odločbe pa dostopnejše. Spremembe sicer ne bodo bistveno vplivale na potek upravnih postopkov, želimo pa spodbuditi vse naše zavezanke, da izkoristijo predstavljene olajšave ter sledijo našim priporočilom, da bodo hitreje prišli do zelenih dovoljenj in drugih upravnih aktov.

Lažja oddaja vlog

Vloge bo po novem mogoče oddati z naprednim elektronskim podpisom, ne le s kvalificiranim digitalnim potrdilom. Tisti, ki elektronskih podpisov nimajo, bodo lahko vlogo vložili prek posebnega sistema za preverjanje istovetnosti, ki bo preveril podatke v uradnih evidencah (ime, EMŠO, davčna številka itd.).

Dopolnitev vlog

Novela odpravlja rok 5 dni, v katerem mora organ zahtevati dopolnitev nepopolne oz. nerazumljive vloge. Vlogo lahko organ zavrže le zaradi neodpravljenih pomanjkljivosti, ne pa tudi le zaradi zamude roka za odpravo le-teh.

Ustne obravnave prek videokonference

Novela omogoča izvajanje ustnih obravnav na daljavo in sicer preko videokonference, če bo vsaj ena oseba sodelovala na njej. Takšen način pomeni manj poti, nižje stroške in hitrejše postopke.

Zapisnik

Zapisnik se sestavi o ustni obravnavi, pomembnih izjavah strank in drugih udeležencev v postopku ter drugih pomembnih dejanjih v postopku, za manj pomembne izjave zadostuje uradni zaznamek.

Dokumenti s tajnimi podatki

Stranka mora podati zahtevo za vpogled v dokumente o kateri odloči organ s sklepom. Vpogled v dokumente se opravi v prostorih organa. O vpogledu se sestavi zapisnik.

Roki za izdajo odločb

Glede rokov za izdajo odločbe ZUP-I ohranja splošni rok dveh mesecev za izdajo odločbe oziroma enega meseca v primeru skrajšanega ugotovitvenega postopka, hkrati pa izrecno omogoča podaljšanje roka za izdajo za največ dva dodatna meseca, kadar gre za zahtevnejšo zadevo. O podaljšanju mora organ stranko obvestiti ter pripraviti obrazložitev.

Z Novelo zakona se skrajšujejo roki za izdajo upravnih aktov. Pri tem je potrebno poudariti, da bo do dejanskih skrajšanih rokov prišlo ob kakovostni pripravi vlog in podporne dokumentacije s strani posamezne stranke. Tako lahko URSJV hitro preveri vsa dejstva in v kratkem roku izda ustrezne upravne akte.

Vročanje

Pri dokumentih pri katerih začne teči rok (npr. odločbe, sklepi, pozivi za dopolnitev), se ohranja osebno vročanje. Vročevalci (pismošojci) dokumentov torej ne smejo takoj vložiti v nabiralnik, ampak mora oseba dokument prevzeti (podpis vročilnice). Fikcija vročitve je, ko se dokument odloži v nabiralnik, po začasnem zadržanju s strani Ustavnega sodišča RS, še vedno 15 dni (po ZUP-I 7 dni). Rok za pritožbo ostaja 21 dni. Za pravne osebe in samostojne podjetnike novela dodatno krepi obveznost elektronskega vročanja prek varnega elektronskega predala, za fizične osebe pa je elektronsko vročanje še naprej prostovoljno.

Analiza dogodka potencialne izpostavljenosti pri industrijski radiografiji na terenu in ključna spoznanja

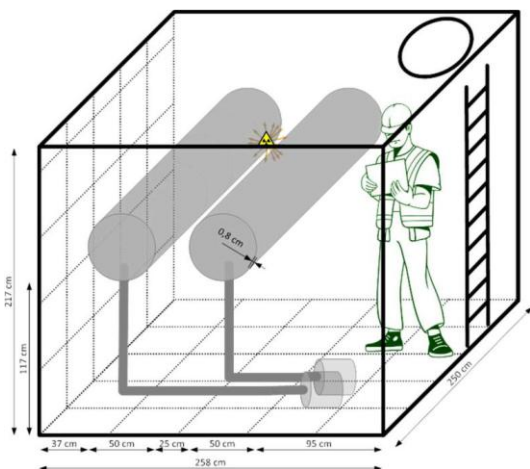
Pri izvajanju industrijske radiografije gre za potencialno nevarne aktivnosti, kjer je izjemno pomembno dosledno spoštovanje predpisov, varnostnih ukrepov in visoka varnostna kultura, zato temu področju tudi novela Pravilnika o uporabi virov sevanja in sevalni dejavnosti (JV2/SV2) daje večjo pozornost.

Ozadje in opis dogodka

Septembra 2025 je pri enem od podjetij iz Slovenije, ki se ukvarja z izvajanjem industrijske radiografije na terenu, prišlo do dogodka potencialne obsevanosti tretje osebe, konkretno nadzornika gradbišča. Podjetje je kot

pogodbenik izvajalo neporušitvene preiskave zvarov ce-
vovodov. Tisti dan so izvajali kontrolo zvarov v jašku.

Med izvajanjem del industrijske radiografije je nadzornik gradbišča prišel v jašek preverit in fotografirat do takrat izvedena dela (slika 1). Ko je opazil opremo za izvajanje industrijske radiografije, je jašek nemudoma zapustil.

Slika 1: Postavitev vira in lokacija delavca (vir slike: ZVD d. o. o.)

Preiskava dogodka je pokazala, da v času dogodka lokacija izvajanja industrijske radiografije ni bila pod nadzorom operaterjev. Naprava z visoko radioaktivnim virom sele-
nom je bila v času dogodka glede na izjave operaterjev v »unlock« poziciji ter glede na izjave vseh udeleženi-
h nadzorovana. Operaterja sta bila v času dogodka v slu-
žbenem vozilu. Gradbiščna ograja, ki je bila uporabljena
tudi kot označba za označbo območja izvajanja industrijske radiografije, je bila na dveh mestih razmaknjena, kar je omogočalo prehod.

Potencialno obsevana oseba oznak za opozarjanje na ne-
varnost sevanja ni opazila. V izjavi za inšpekcijski zapisnik je povedala, da so delavci, ki opravljajo slikanje zvarov, običajno v bližini in nadzirajo okolico slikanja ter opozorijo, če se kdo približuje lokaciji, kjer poteka izvajanje industrijske radiografije.

Vzroki za dogodek

Postopanje operaterjev je vodilo do potencialne obseva-
nosti tako nadzornika gradbišča kot morebitnih drugih oseb, ki bi lahko prišle v bližino vira sevanja.

Defektoskop je bil določen čas brez nadzora. Zaradi neup-
oštevanja zakonodaje¹, dovoljenja za izvajanje sevalne dejavnosti, ocene varstva pred sevanji in navodil za delo je prišlo do vstopa osebe v nadzorovano območje.

Rezultati analize dogodka

Analiza dogodka je pokazala, da iz izjav ni možno razbrati ali je v času vstopa nadzornika gradbišča v nadzorovano območje potekala ekspozicija, prav tako ni drugih dokazov, na primer obsevanje dozimetra.

Na zahtevo URSJV je podjetje naročilo pri pooblaščenem iz-
vedencu za varstvo pred sevanji oceno potencialno prejetih

doz. Ocena je pokazala, da bi oseba pri najbolj verjetnem scenariju prejela največ 4 mSv, pri najbolj konservativnem pa 12 mSv. Ker so ocenjene doze relativno nizke, dodatni zdravstveni ukrepi za nadzornika gradbišča niso bili predlagani. Kljub vsemu je dogodek pokazal na problematiko terenskega izvajanja radiografije, tj. neupoštevanje navodil za varno delo.

Ukrepi URSJV po dogodku

URSJV inšpekcija je po preučitvi vseh okoliščin in dejstev dogodek obravnavala kot prekršek. Zavezancu je bila iz-
dana odločba o prekršku, v kateri mu je bilo naloženo pla-
čilo globe ter izdanih več opominov.

Neodvisno od inšpekcijskega postopka je Sektor za se-
valno varnost in varovanje URSJV v skladu z internimi akti analiziral dogodek. Na podlagi rezultatov analize je URSJV izvedla aktivnosti, kot je na primer obveščanje drugih izvajalcev sevalne dejavnosti o dogodku.

Kako varno izvajati industrijsko radiografijo

V nadaljevanju so podani osnovni poudarki varnega izvajanja industrijske radiografije na terenu:

- zaradi narave dela se je potrebno striktno dr-
žati predpisanih navodil.
- vsak izvajalec je sam odgovoren za upošteva-
nje navodil in varno izvajanje sevalne dejav-
nosti, pri čemer mora izvajati vse potrebne
ukrepe varstva pred sevanji.
- delo je vedno potrebno izvajati v paru.
- ne glede na kakršne koli okoliščine mora biti
vir sevanja kot tudi nadzorovano območje
stalno pod nadzorom operaterjev.
- če zunanje okoliščine (na primer slabo vreme)
tega ne omogočajo, se delo ne sme izvajati,
viri morajo biti shranjeni v shrambi na na-
slovu podjetja ali biti pod stalnim nadzorom
radiografske ekipe na terenu.
- posebno pozornost je potrebno nameniti in-
formiranju in usposabljanju novih zaposlenih,
ki se na novo srečujejo s to dejavnostjo.
- začetniki izvajanja industrijske radiografije
morajo v začetnem obdobju vedno biti v ekipi
z izkušeno osebo.

Če najdete vir sevanja neznanega izvora ali če sumite,
da gre za vir sevanja, pokličite dežurno številko na
URSJV: **041 982 713**.

Sevalne novice so namenjene predvsem obveščanju iz-
vajalcev sevalnih dejavnosti.

Sevalne novice pripravlja in razpošilja:

Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost,
Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana.

Pri pripravi 66. številke Sevalnih novic sta sodelovali dr.
Petra Farkaš in dr. Magda Čarman.

Ureja: dr. Magda Čarman.

¹ Pravilnik o uporabi virov sevanja in sevalni dejavnosti